

RF-4245
M. Ed. Examination
April / May – 2010
Educational Planning & Finance in India
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book. Name of the Examination : M. Ed. Name of the Subject : Educational Planning & Finance in India (NEW) Subject Code No. : 4 2 4 5 Section No. (1, 2,.....): Nil	Seat No. : ____ ____ ____ ____ ____ ____ Student's Signature

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : ૧૬

(અ) સરકારી શિક્ષણનીતિ શૈક્ષણિક આયોજનને કેવી રીતે અસર કરે છે ? ૮

અથવા

૧ (અ) “શૈક્ષણિક આયોજનમાં વિવિધ સામાજિક જૂથોના શિક્ષણ તરફના વલણને અગ્રિમતા આપવી જોઈએ.” ૮

(બ) “શૈક્ષણિક આયોજનમાં વિસ્તરણ વધુ મહત્વનું છે કે ગુણવત્તા સુધારણા ? કેવી રીતે ? ચર્ચા કરો. ૮

અથવા

(બ) શૈક્ષણિક આયોજનના હેતુઓમાંથી કયા બે હેતુઓને તમે વધુ મહત્વ આપશો ? શા માટે ? ૮

૨ ‘કેન્દ્રીય શૈક્ષણિક આયોજન રાજ્યના શૈક્ષણિક આયોજન કરતાં વધુ મહત્વનું છે’. ૧૪ - ચર્ચા કરો.

અથવા

૨ 'લોકશાહી રાષ્ટ્ર માટે શૈક્ષણિક આયોજન એ માનવવિકાસનો નકશો છે'. ૧૪
- આ વિધાનની ચર્ચા આર્થિક વિકાસના સંદર્ભમાં કરો.

૩ માનવશક્તિ આયોજનનો તમારો અર્થ સમજાવો. આપણે અસરકારક રીતે ૧૪
સંતુલિત માનવશક્તિનું આયોજન કેવી રીતે કરી શકીએ ?

અથવા

૩ વસતીના સંદર્ભમાં આયોજનની શરૂઆતથી ૨૦૦૧ સુધીના વર્ષમાં શિક્ષકો, ૧૪
શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ અને વિદ્યાર્થી ભરતીમાં થયેલ વૃદ્ધિ અને વિકાસ સમજાવો.

૪ તમે શૈક્ષણિક આયોજનકાર છો, તો શૈક્ષણિક આયોજનમાં કયા અભિગમોને ૧૪
અગ્રિમતા આપશો ? શા માટે ?

અથવા

૪ 'અંકુર વિદ્યાભવન' માધ્યમિક શાળાનું વર્ષ ૨૦૧૦-૧૧નું અંદાજપત્ર તૈયાર કરો. ૧૪

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : ૧૨

(૧) 'શિક્ષણની ગુણવત્તા વિદેશી સહાય પર આધારિત નથી' - વિધાન સમજાવો.

(૨) ગ્રાન્ટ-ઈન-એઈડની માહિતી આચાર્યને શા માટે જરૂરી છે ?

(૩) શૈક્ષણિક આયોજન અને ખર્ચના આયોજન વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.

(૪) શિક્ષણ અંગેનો તમારો દ્રષ્ટિકોણ શિક્ષણનીતિને ધ્યાનમાં રાખી સમજાવો.

(૫) ઉચ્ચ શિક્ષણમાં કયાં કાર્યો પર યુ.જી.સી.એ વધુ ધ્યાન આપવાની જરૂર છે ?
શા માટે ?

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction No. 1 of page No. 1.

1 Answer the following questions: 16

(a) How does the government education policy affect 8
educational planning?

OR

(a) 'The attitude towards education of different social groups should be given priority in educational planning'.—Explain. 8

(b) Is the expansion more important or quality improvement in educational planning? How? 8

OR

(b) Which two objectives will be more important from the objectives of educational planning? Why? 8

2 'The national educational plan is more important than the educational plan of the state' - Discuss. 14

OR

2 'For the democratic nation educational planning is a map of human development'. Discuss the statement in the context of economical development. 14

3 Explain your meaning of manpower planning. How can we plan effectively for balanced manpower planning? 14

OR

3 Explain the growth and development of teachers, educational institutes and student enrolment from the starting of planning to 2001 in the context of population. 14

4 You are educational planner. Which approaches will be given more priority in educational planning? Why? 14

OR

4 Prepare a budget of 'Ankur Vidyabhavan' Secondary School for the year 2010-11. 14

5 Write short answers for any **three** of the following: **12**

- (1) 'Quality of education is not based on foreign aid' - Explain the statement.
 - (2) Why the knowledge of Grant-in-Aid is necessary for the principal?
 - (3) Explain the relation between educational planning and planning of expenditure.
 - (4) What is your essential thought of educational planning? Explain.
 - (5) In higher education which functions should be given more attention by U.G.C.? Why?
-